Redactiunea, Administratiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 266. Brașov, Luni-Marți 3 (15) Decemvre 1896.

Adresele ungurescĭ.

II.

Am vĕdut acum fĕtul ingeniului, al simțului de echitate și dreptate, al priceperii pentru marele probleme ale statului și ale libertății puporațiunei sale, cu care s'au produs de-a rêndul în dietă tóte partidele și fracțiunile maghiare.

Cei ce au puterea în mână și trăesc fără de grijă lângă óla cu carne, lângă sacul fără fund al budgetului de stat, din care se hrănesc cu și fără indemnitate, le vĕd, se 'nțelege, tóte în lumină prietinósă, trandafiriă. Ce scie acela, care trăesce în belșug, de lipsele și nĕcazurile altora? Avênd chiar bunăvoință, nu le înțelege. Er cât despre partida guvernamentală, de tóte poțĭ vorbi numai de a ei bunăvoință nu, căcĭ n'a avut'o și nu o are. In trei-decĭ de anĭ n'a fost în stare odată sĕ se ridice din noroiul murdarelor interese la vederĭ înalte și marĭ. Căpĕtuiala și érășĭ căpĕtuiala: acésta este alfa și omega întregului catechism al liberalismului evreo-maghiar, cu care ne-a bătut vitrega sórte.

Ar fi în cea mai mare rĕtăcire acela, care ar aștepta mai mult dela mamelucii din tabĕra lui Banffy, decât au fost în stare sĕ producă ei și antecesorii lor, de când s'a întrodus vileagul unguresc.

Pentru a guverna cu înțelepciune și în spirit în adevĕr liberal un stat poliglot, ca acesta, se cer alte capete, alte caractere și mai pre sus de tóte alte inimĭ, decât cele, cu carĭ sunt înzestrațĭ favoriții situațiunei de adĭ, deținĕtorii puterii, ce nu sunt, decât incarnațiunea egoismului de partid și național.

Discusiunea din cameră asupra proiectelor de rĕspuns la discursul tronului ne înfățișéză destul de viu acest tablou.

Inzadar le strigă oposițiunea celor de pe băncile majorității: Nu sunteți espresiunea voinței țĕrei, dieta în care ațĭ fost aleșĭ prin forță și corupțiune „este ilegală", guvernul, care v'a adus aicĭ merită sĕ fiă gonit fără amânare și sĕ se numéscă un nou guvern, sĕ se alégă o nouă dietă; înzadar le strigă oposițiunea în tóte variațiunile, că nu sunt la locul lor, căcĭ ei rîd și se veselesc de aceste opintirĭ fără efect și resultat.

Și vor fi și vremurile de așa, ca sĕ întórcă cu fundu 'n sus tóte principiile sănĕtóse și sĕ favoriseze pe cei ce umblă după căpĕtuelĭ în paguba celor mai bune covingerĭ.

Un Apponyi scie sĕ vorbéscă frumos, tot-déuna ca din carte, lumea maghiară îl ascultă și-i dă dreptate, der puținĭ îl urméză și și mai puținĭ sunt gata a se întrepune pentru el.

Așa se tânguesce organul contelui oposițional. Și cine ar dice, că n'are dreptate? De ce însĕ un Apponyi, de ce ceilalțĭ corifei ai partidelor și fracțiunilor ungurescĭ n'au mai bune resultate? De ce au ajuns la un punct, ca sĕ se gândéscă și ei serios, că numai cu passivitatea politică se mai pot feri de cangrena pustiitóre a lipsei de demnitate?

De ce? — Pentru-că nu sunt în stare sĕ escite curata însuflețire a poporului, deórece stând pe basa principiului nedrept și neuman al esclusivismului de rassă, le este cu neputință a găsi mijlocul adevĕrat de lecuire, care trebue sĕ fiă același pentru poporul maghiar, ca și pentru celelate popórĕ.

Orĭ dóră nu este învederat și din experiențele de pănă acuma, că nu póte fi nicĭ pentru poporul maghiar adevĕrată libertate, până când celorlalte popóre li-se va mĕsura cu altă mĕsură, fiind scurtate în drepturile și libertatea lor?

Dér sĕ continuăm revista nóstră asupra proiectelor de adresă ce sunt icóna principiilor și nisuințelor politice maghiare.

* * *

In numĕrul trecut, când am vorbit de proiectele de adresă ale diferitelor partide ungurescĭ, n'am făcut amintire de acela al „partidei poporale" și al fracțiunei ugroniste, căcĭ atuncĭ încă nu le cunosceam. Acum le avem și pe acestea înaintea nóstră.

Proiectul de adresă al *„partidei poporale"* e ținut în ton fórte moderat. *De naționalitățĭ nu se face amintire* nicĭ în acest proiect de adresă absolut de loc. Singura notă caracteristică a adresei este accentuarea speranței, că sub părintésca și apostolica îngrijire a Majestății Sale se va pune capĕt *„direcțiunei contrare religiunei și bisericei"* și că „prin vindecarea ranelor bisericei catolice, va înceta situațiunea critică de luptă, în care se află acéstă străbună și cea mai lățită religia din patriă".

Se face amintire apoi și de abusurile electorale, dicênd, că proiectul de lege privitor la jurisdicțiunea Curiei nu póte fi de-ajuns pentru curmarea abusurilor, ci e de lipsă o revisuire a legei electorale și introducerea unei procederĭ electorale mai corecte.

*

Caracteristic este, că ceea ce nu li-a venit la socotélă sĕ amintéscă în proiectul de adresă, s'a străduit raportorul „partidei poporale" sĕ-o facă cel puțin în discursul, cu care a presentat adresa în Cameră. Și amintirea, ce-o făcu acesta despre naționalitățĭ aicĭ am crede, că ar fi de-ajuns ca sĕ deschidă ochii naivilor din tabĕra creștină a naționalităților, carĭ așteptau scăpare dela ómenii lui Zichy. Raportorul partidei, *Marsovszky* Endre dise adecă între altele:

„Afirmarea, că noi am căuta *alianța naționalităților, ca atarĭ*, orĭ că am sprijinì o direcțiă, care tinde a-le asigura lor *drepturĭ deosebite*, este cu desĕvêrșire greșită și trebue sĕ-o resping. Pentru noi *limba maghiară, supremația de stat a naționalității maghiare* este un tesaur, pe care-l păstrăm tocmai așa de cu îngrijire, ca și orĭ-care membru al camerei".

„Noi tocmai atât de hotărît pretindem valorarea pe cât numai e cu putință a limbei de stat ungurescĭ, precum o pretind acésta toțĭ membrii acestei camere fără deosebire de partid. Insĕ noi în cadrul acesta pretindem, ca față cu naționalitățile sĕ se *validiteze legea, dreptatea și eschitatea*". (Aprobărĭ în stânga).

Cine sĕ facă însĕ, ca legea sĕ se validiteze și sĕ se respecteze când, cum dise Marsovszky, toțĭ sunt în cestiunea națională de-o pănură, de un gând?!

*

Mai multă amărîciune se esprimă în proiectul de adresă al *fracțiunei ugroniste*, ceea ce psihologic se póte esplica și prin faptul, că Ugroniștii au și fost cei mai rĕu bătuțĭ la alegerile trecute. Adresa ugronistă vorbesce esclusiv numai de abusurile electorale, „carĭ la noi au devenit un sistem, ce se aplică în mod esagerat pe tótă linia". Parlamentul actual îl declară de ilegală și face apel la Majestatea Sa, „care a pus jurămênt, că nu numai va respecta însu-șĭ legile, ci va și face sĕ fiă respectate", ca sĕ restabiléscă constituția și respectul legilor, sĕ delăture guvernul și dieta de adĭ, sĕ numéscă un nou guvern compus din bărbațĭ imparțialĭ, carĭ sĕ facă a se respecta legalitatea, curățenia și libertatea alegerilor, ce se vor face pentru noua dietă.

Sêrbii liberalĭ și radicalĭ au ținut dilele aceste în Neoplanta o conferență, în care s'a ales un comitet de șépte membrii. Acest comitet, în tóte cestiunile carĭ ating interesele Sêrbilor, va avé sĕ stabiléscă modul și chipul provederei comune a partidelor sêrbescĭ. Președinte al comitetului fù ales Dr. Mihail *Polit.*

Cehii și politica dinafară.

Cu ocasiunea încheiării desbaterei generale asupra budgetului în *Camera austriacă* vorbitorul general al clubului Cehilor tinerĭ, deputatul Kramar, a precisat **punctul de vedere al Cehilor față cu politica esterióră.** Kramar dise:

„Nu voiŭ vorbì de politica esterióră a colegului nostru de odinióră din club Dr. Vasaty. (Acest deputat a fost în timpul din

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

„Cartea négră".

Unde dai și unde crépă.
Prov. român.

Rĕspuns la „Cartea négră" (A „fekete könyv"), scrisă de br. Stefan Kemeny junior în 1849, și publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország" din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

20) (Urmare).

„Ne rugăm drept aceia de mult onorata comisiune, se bine-voiéscă a-ne primi și a așterne propusețiunea acésta Inaltului Gubern, însĕ tot-odată a și mijloci, ca din privința împregiurărilor de-atuncĭ și a jertfelor celor multe, aduse prin românime pentru credință cătră Inălțatul Monarch paguba acésta Erariale, adecă banii gata, aurul, argintul și mercurul, (căcĭ din minerele ustrinele, sub cerul liber rĕmase, decum sĕ fi perit ceva, ci precum audirăm în vara trecută la prilegiul inventurei, s'au aflat în dênsele un plus de metal de mare însemnătate), după daturi sigure calculându-se și detrăgêndu-se dintr'ênsa tot ce sa adunat pănă acum — sĕ se împartă în două părțĭ egale, și o jumetate sortându-se, numai ceialaltă se cadă sub reparațiune, adăugêndu-se lângă acésta și cassa sĕracilor. Eără ce se atinge de paguba privaților: Căutând noi la împregiurarea aceia, cum-că între păgubașĭ se află mulțĭ Românĭ, despre carĭ suntem convinșĭ, cum-că au fost și sunt credincioșĭ Inălțatului Impĕrat, precum și mulțĭ de altă națiune mai ales vĕduve, carĭ și în an. 1848 avură o purtare pacĭnică și se află acum în cumplită sĕrăcia. Căcĭ trebue se însemnĕm cum-că mulțĭ dintre privații păgubițĭ, mai târdiu prin cumpĕrarea lucrurilor jăfuite cu prețurĭ bagatele, s'au mai bine dicênd prețurĭ de rîs, de tot sĕu regresat, ba încă unii mai tare s'au îmbogățit, decât erau înaintea catastrofei. Drept aceia dorind noi din simțire frățéscă, și umană, a da la păgubașĭ cei mai 'nainte pomenițĭ mână de ajutor, ér de altă parte sperând cum-că Inaltul Gubern se va îndura a îngriji și pentru ajutorința Românilor înainte, și după catastrofa Zlatnei prin insurgenții Maghiarĭ arșĭ și deprădațĭ, propunem spre scopul acesta o sumă de 40,000 florinĭ, — adecă cu 10 mii mai mult ca cum au căpĕtat Aiudenii acum de curênd — pe lângă umilita rugare, ca sĕ binevoéscă mult onorata comisiune a mijloci la Inaltul Gubern împrumutarea sumei aceștiea pe creditul și conta sus pomenitelor comunitățĭ.

„Mult onorată comisiune! mare e povara, care prin aceste două sume, cade în umerii poporimei nóstre, ér de altă parte cunoscut e, încât poporul român, care pururea a fost sĕrac, prin revoluțiunea trecută și mai tare s'a sĕrăcit, și pe viitor are de-a rĕmâne în sĕrăcia *deplină*, pentru-că de cum sĕ aibă norocul de a-șĭ redobândi supremul oficiu Montanistic (Oberamt), care avuse aicĭ ședința sa mai înainte, ci și oficiurile cele din urmă, adecă administrația Montană, cassa Montană și Judeciul Montanistic, va sĕ și-l pérdă din sînul sĕu, și sĕ ajungă la sórtea unui sat ticălos.

„Pentru aceea noi pe adusul proiect numa cu acea speranță îl puturăm face, cum-că spre rĕsplătirea sumei quastionate ni-se va da un termin încai de trei-decĭ anĭ, pentru a căruia mijlocire ne și rugăm de mult onorata comisiune, precum și pentru de-a se da comunităților dreptul a cerceta în sînul sĕu după ómenii aceia, carĭ au jăfuit cu grosul, și décă mai au ceva din bunul jăfuit a lua dela dênșii cu intreventul oficialilor competențĭ spre împlinirea contingentului sĕu anuale. — Se înțelege de sine, cum-că după împarțirea celor 40,000 fl. c. m. între privațĭ vor trebui sĕ incete tóte pretensiunile lor și cercetările caselor românescĭ, care dela catastrofa Zlatnei încóce s'au făcut mai în tóte dilele, și după placul orĭ-cui, cât cu prepus atâta și fără prepus fundat, asemenea vor avé sĕ încete și alte prigonirĭ de orĭ ce nume, căcĭ scopul nostru e, ca sĕ nu — mai fiă între locuitorii ținutului acestuia înverșunărĭ și sĕ se tragă peste trecut un vĕl, dându-se uitărei tóte cele întêmplate în nefericitul an 1848.

„Pe urmă ce se ține de modul repartițiunei despăgubirei Erariale peste cele șépte sĕu opt-spre-dece comunitățĭ precum și a ajutorinței între privații păgubițĭ, noi am fi de părerea aceia cum-că acésta sĕ se facă prin mult onorata comisiune cu

urmă eschis din clubul Cehilor tinerî — Trad.). căcî acesta nu a representat în privinţa acésta decât propria sa politică, ér nu politica clubului. Nicî că a putut să fiă problema unui club de-a voi să schimbe atât de radical politica europénă, cum a făcut deputatul Vasaty. Pe cărarea acésta nu i-am putut urma şi n'am putut recomanda nouă alianţe. Posiţia nóstră faţă cu politica esterióră a fost cu totul alta. Noi întotdéuna ne-am pronunţat fórte hotărît în contra triplei alianţe şi în punctul acesta eram, ce-i drept, pe aceeaşî linie cu deputatul Vasaty, dér ḑiceam: Décă odată esistă tripla alianţă, atuncî cerem ca politica austro-ungară să-şi dobéndéscă în concertul europén o posiţiă, în care să nu fiă avisată *singur numai* la tripla alianţă şi să nu 'şî caute tótă salutea ei în tripla alianţă, şi de aceea noi totdéuna am sfătuit, *a cultiva bune raporturî cu Rusia.* Asta e cu totul alt-ceva, decât aceea ce-a recomandat întot-déuna colegul Vasaty, adecă *o alianţă cu Rusia.* Căcî pentru o alianţă sunt de lipsă totdéuna doi, şi décă noi am şi voi după cum stau lucrurile abia se póte propune, că şi cealaltă parte ar voi o asemenea alianţă. Aşadéră în fantasmagoriile aceste nicî-odată nu ni-am cufundat. Dér, cum ḑiseiu, totdéuna am cerut, că deşi esistă tripla alianţă, monarchia nóstră totuşî să se afle în cele mai bune raporturî cu Rusia.

Mai departe ḑise Kramar: „Ceea ce privesce raporturile nóstre cu Rusia, politica nóstră (adecă a ministeriului de esterne) este în ultima ei fasă pe o cărare, în contra căreia n'avem să obiectăm nimic“.

Cu alte cuvinte, Cehilor le place, că în timpul din urmă politica pacînică a *statului quo* în Orientul europén, inaugurată de răposatul prinţ Lobanov, a apropiat între câtva cabinetele din Viena şi Petersburg şi tot ce va face contele Goluchowsky pentru buna înţelegere cu Rusia, ei primesc înainte ca bun şi salutar.

Cestiunea metropolitană.

Noul guvern şi d-nul N. Fleva.

S'a scris şi s'a vorbit mult dela numirea noului ministeriu Aurelian despre tratărî între acest ministeriu şi d-l N. Fleva. Să vedem acuma cum esplică însu-şî organul d-lui Fleva, *„Dreptatea“*, cuprinsul şi însemnătatea acestor tratărî, carî, ḑice, că se referă numai la resolvarea cestiunei metropolitane, căcî d-l Fleva nu a solicitat nimic, nicî pentru d-sa, nicî pentru amicii d-sale. Étă ce ḑice următorul ḑiar:

„Guvernul a făcut apel la patriotismul d-lui Fleva, cerêndu-i să-l ajute spre a tranşa cestiunea grea şi pasionată a Metropolitului.

D-l Fleva a presentat guvernului o soluţiune completă şi cât se póte de împăciuitóre, soluţiune pe care guvernul adoptându-o, liniştea ar fi restabilită în biserică, dreptatea ar triumfa în ţéră.

Trebue să spunem, că acéstă soluţiune are ca prim şi indiscutabil punct: reinstalarea Metropolitului pe scaunul său.

Fără acéstă operă de supremă legalitate şi justiţiă, nu esistă pentru noi nicî o tratativă.

Până în momentul de faţă guvernul nu s'a decis, décă îmbrăţişéză orî nu acéstă soluţiune — şi nu putem spune ce va face el.

Orî-cum ar fi însă, trebue să fiă bine sciut, că pentru noi nu esistă discuţiune posibilă, fără reintrarea imediată în legalitate“.

Vêḑênd, că guvernul în urma insistenţei d-lor Dim. Sturdza şi Eug. Stătescu tot amână soluţia şi şovăesce, d-l Fleva a pregătit următórea interpelare către preşedintele consiliului:

Étă textul interpelărei adresată guvernului de d-l Fleva:

Am onóre a interpela pe d-l preşedinte al consiliului asupra vederilor noului guvern, şi a soluţiei ce înţelege a da cestiunei arḑĕtóre a detronărei Metropolitului-Primat, cestiune, care a neliniştit atât de mult spiritele şi a agitat opinia publică în tótă ţéra.

Şi în special întreb:

1) Cum se face, că nu a fost revocată şi funcţionéză încă, nelegala locoteneuţă mitropolitană, înfiinţată de Sinod, fără drept şi contra legei sinodale, după care vicarul Metropoliei ţine în cas de vacanţă locul titularului?

2) Pentru ce nu s'a revocat încă suspendarea Metropolitului făcută tot de Sinod în contra legei, şi se menţine decretul, cu tóte că actele atribuite Metropolitului-Primat s'au constatat a fi false şi plastografiate?

3) Care este causa pentru care nu s'a infirmat încă hotărîrea sinodală, care este nu numai un act arbitrar dat cu călcarea tuturor legilor civile şi canonice, dér constitue în acelaş timp o adevărată usurpare a puterei eclesiastice asupra prerogativei puterei civile constituite în stat?

4) Care este causa, că nu au fost încă revocate ordinele şi măsurile de esecutare, luate de fostul guvern în dispreţul tuturor legilor, şi Metropolitul-Primat, în loc de a se afla pe scaunul său, se găsesce încă deţinut în mănăstirea Căldăruşani?

5) Carî sunt măsurile, ce guvernul înţelege a lua contra agenţilor publicî de orî-ce categoriă, carî în acéstă împrejurare au făcut şantaje, au încercat subordinărî de martorî au falsificat deposiţiunî şi în cele din urmă au atentat la dreptul sacru de petiţionare, oprind mergerea petiţionarilor la Cameră, arestându-i cu grămada, torturându-i în închisorî şi organisând bande, cu carî au făcut invasie chiar în sanctuarul Universităţei, unde au rănit şi maltratat pe studenţî?

6) Décă onor. preşedinte al consiliului nu crede, că întârzierea în luarea măsurilor necesare pentru restabilirea legalităţei şi repararea atâtor nedreptăţî, este de natură a slăbi încrederea în noul guvern şi a ridica partidului naţional-liberal prestigiul său atât de sdruncinat de actele fostului guvern.

Acésta interpelare era hotărît d-l Fleva să o adreseze d-lui ministru-preşedinte P. S. Aurelian în şedinţa de Sâmbătă a Camerei, de aceea „Dreptatea“ d-lui Fleva a şi publicat'o în numărul, ce a apărut Sâmbătă séra. Intr'aceea ea a fost amânată în urma unui armistiţiu, ce se ḑice, că s'a încheiat din nou până aḑî, Lunî, între guvern şi şeful stângei liberale-democrate.

*

Despre stadiul, în care se afla cestiunea metropolitană Sâmbătă séra, „Epoca“ publică următórele informaţiunî:

„Cu tóte scirile ce se contradic, dintr'un moment într'altul, un lucru póte de acum fi privit ca absolut neîndoelnic, cestiunea Metropolitului va căpĕta o fórte apropiată soluţiune.

După multe stăruinţe, aprópe unanimitatea membrilor Sinodului s'a învoit ca să revisuiéscă sentinţa.

Singur Silvestru, Episcopul Huşilor, nu vrea să revie asupra hotărîrei sale de condamnare.

După câte scim, Metropolitul Ghenadie e dispus, voind a aduce pacea în Biserică, să-şî dea demisia din scaunul Ungro-Vlahiei“.

SCIRILE ḐILEI.

— 2 (14) Decemvre

Ḑiare cuotidiane în Budapesta. Numĕrul ḑiarelor cuotidiane, ce apar actualmente în Budapesta, este 27. Dintre acestea, cum spune „K.-r“, numai vre-o şése sunt în adevĕratul înţeles al cuvêntului guvernamentale, celelalte mai tóte sunt opoşiţionale.

—o—

Inaugurarea noului teatru din Iaşî. Pentru serbările de inaugurare ale noului teatru fixate pe ḑiua de erî, Dumineca, s'a stabilit următorul program: La serbare iau parte tóte autorităţile precum şi un numĕr de 500 invitaţî. Séra representaţiă festivă în folosul săracilor. Teatrul decorat cu drapele şi împodobit cu brad. La partea proeminentă a teatrului se arboréză un drapel lucrat cu deosebită artă, care va fi dăruit de comună societăţii dramatice, ca amintire de acéstă serbare. — Primarul din Cernăuţî, invitat fiind, a promis că va asista la inaugurare.

—o—

Bancnotele lui Kossuth. Unul dintre deputaţii partidei liberale promise alegĕtorilor săi, că décă îl vor alege deputat, el va mijloci la minister, ca ei să-şî pótă plăti darea cu bancnote de ale lui Kossuth. Deputatul a reuşit la alegerî şi încă contra unui alt deputat liberal. Alegĕtorii însă nicî ei nu şi-au uitat de promisiunea deputatului şi dela alegerea lui în continuu îî sosesc deputatului epistole esprese cu bancnote de ale lui Kossuth, ca să le ducă la visteriă, unde să li-se socotéscă în dajdie. D-l deputat e în mare încurcătură, deórece până acum i-a sosit bancnote de ale lui Kossuth în preţ de 5000 fl.

—o—

Logodnă. D-l Lutz *Korodi*, fost director al ḑiarului „Kronstädter Zeitung“ din loc s'a logodit în 29 Noemvre la Reghinul săsesc cu d-şóra Maria Thereza *Hermann.* — Felicitările nóstre!

—o—

Cununiă. D-l *Ioan Taflan*, comerciant în Buşteni ne anunţă cununia sa cu d-na *Eugenia Dimitriu* din Braşov. — Felicitările nóstre!

Scirî mĕrunte din România. Principele Ferdinand şi principesa Maria şi-au amânat sosirea în ţéră. Se crede însă, că vor sosi în cursul săptĕmânei viitóre.

— Marţî se va începe în Cameră discusiunea asupra rĕspunsului la Mesagiul regal.

— Architectul Mihăescu a luat direcţia studiilor scólei de architectură din Bucurescî în locul d-lui Sterian, care va pleca în străinătate.

— In ḑilele de 6, 7 şi 8 Decemvre stil vechiŭ, se va întruni din nou la Focşanî *un congres al Podgorenilor.* E vorba de-a se alege şi un sindicat al neguţătorilor de vinurî, în scop de-a uşura desfacerea vinurilor române în străinătate.

— Părintele *Dr. Radu*, noul episcop al Lugoşiului se află de trei ḑile în Bucurescî. Peste doue săptĕmânî va merge la Blaşiu ca să se sfinţéscă de episcop.

— La facultatea de drept din Bucurescî magistratul d-l Victor Antonescu a fost numit suplinitor al *catedrei de drept civil* în locul d-lui G. Mîrzescu, ajuns ministru de culte.

— Mai mulţî deputaţî în frunte cu d-nii V. G. Morţun, V. Kogălniceanu, Gorgos, Delimarcu şi Vintilă Rosetti au format *o ligă pentru votul universal*, şi au şi pornit acţiunea pentru a-şî câştiga aderenţî.

— De opt ḑile a dispărut din Galaţî o domnişóră anume Liseta, fiica d-lui Abramoff din acel oraş. Copila, care a crescut la institutul de călugăriţe din Galaţî dorea să trécă la catolicism şi să se facă călugăriţă. Părinţii ei bănuesc, că fata lor a fost trimisă la Paris în acest scop. Abramoff a adresat o plângere parchetului de Covurluiŭ în privinţa acésta.

Conferenţă publică în Braşov.

Seria conferenţelor publice, arangiate din iniţiativa Reuniunei femeilor române din loc, s'a început erî în marea sală a gimnasiului român. Conferenţiarul, d-l profesor Ioan *Popea*, ni-a vorbit despre *„influinţa casei părintescî asupra caracterului indivizilor şi naţiunilor“*. Tema acésta a desvoltat'o conferenţiarul cu atâta pătrundere şi cu un succes atât de complet, încât a

---

intrevenirea contribuitorilor comunităţiî representate cel puţin prin 7 barbaţî, de dênsele aleşi, deşteptî, şi cu caracter nepătat, carî adecă cunosc bine împrejurările satelor şi a locuitorilor, şi sunt în stare a da mult onoratei comisiunî informaţiune curată şi dréptă.

„Incinându-ne cucernica rugare rĕmânem „Zlatna, în 30 Ianuarie 1851.

cei mai umiliţî“.

Dér să lăsăm pe Aurarii séu locuitorii românî din Auraria să-şî continue şi termine Plânsórea lor adresată comisiunei militare, ce venise cu intenţiune pe faţă de a mai scóte şi aduna dela nefericiţii şi nesocotiţii Zlăgnenî banii, aurul şi argintul scos din Topitórea până în 1848 împĕrătéscă, ér din primăvéra acelui an devenită regéscă unguréscă, ceea ce lor nu le convene, spunêndu-le instinctul, că până a fost împĕrătéscă a fost a tuturora, ér devenind unguréscă, are să fiă numai a Maghiarilor, săi lăsăm să se plângă şi sbată cum să scape de plătirea celor 200.000 fl. cât pretindea dela ei statul[1]) pentru devastarea zidirilor erariale, banii, aurul şi argintul prădat — furat — să lăsăm şi inclita comissiune, să lucreze mai multe lunî, ca să-şî facă diurne grase tot de pe spatele Românilor, carî încă suferiseră în timp de 16 lunî relativ tot atâtea daune ca şi erariul şi vĕḑînd şi sciind cum şi-a început acea comisiune lucrarea — arestând pe preotul Ion Lucaciu şi alţii, cum am vĕḑut mai sus — să credem că operatul ei nu va fi mai alb, ci póte mult mai negru, decât „Cartea négră“, de care ne ocupăm, pentru-că acea comisiune pe faţă se arĕta, că vrea numai banî, aur şi argint, în ascuns însă se muncea să scótă şi arate, că Românii au incendiat chiar şi frumósele Biserici românescî!

Dómne nu le pune adversarilor noştri păcatul acesta!!!

Avem la mână proclamaţiunea originală scrisă cu slove vechî, cum le mai ḑicem, potcóve, de dato Zlatna 30 Sept. 850, subscrisă: „Nalik, Căpitan auditor. m. p.; Schöner m. p.; Mánar m. p., care, nevoind a osteni prea mult bunăvoinţa cetitorului, o reservăm pentru altă-dată! Cine scie? Cine póte garanta, că nu se va mai găsi vre-un baron séu năimit să vrea a nega, séu interverti asertele mele şi, décă da, ne va prinde bine să avem cu ce ne mai apĕra, cum ne-am apĕrat şi până acum. Mai bine să întrebăm pe neîmpăcaţii noştri adversarî: Unde? în ce loc pe tótă suprafaţa pămêntului s'au mai găsit ómenî — hoţî? — carî după ce au furat, séu numai au voit a salva şi scăpa de topire şi ardere totală banî de aur, argint şi hârtie — note de bancă — în loc de ai îngropa în pămênt şi ai ascunde pentru o generaţiune de ochii ómenilor, îndată după provocarea Iancului, Buteanului şi a lui Meder au alergat şi au predat 4—50.000 fl.? Tot asemenea lotrii şi hoţî să aibă Impĕrăţia şi nu va avé lipsă nicî de gendarmî, nicî de atâţi Custodî la casele publice!!!, carî ne fac mai mult rĕu decât bine, mai multă pagubă decât dobênda, şi cu tóte acestea Românii tot mai figureză în gurile, condeiele şi pressa maghiară de: „Dühös, tolvaişi rablo oláhok. Ich danke schön meine Herren! (adecă cum e vorba: „ḑii mama chióră, să nu-ţî ḑică ...!“) Dér să ne înăduşim durerea în noi şi să vedem ce ne mai spune şi îndrugă „Cartea cea négră“.

Apoi însu-şî faptul, că domnii au chiămat pe Românî ca să se împace, probéză, că ei au sciut de proclamaţiunea lui Puchner. De-ar fi fost comunicaţiunea întreruptă, cum şi de unde ar fi putut sci, ca să chieme pe Românî să se împace cu ei?

Cum-că ar fi fost stârpită tótă nobilimea, câtă s'a aflat între Sibiiu, Blaşiu şi Alba-Iulia, nu e adevĕrat. In acest ţinut, afară de cei 43 dela Sângătin, numai singur şi unicul Dobai dela Roşia, Gyárfás dela Sâncel şi Baranyai dela Barabanţ au fost omorîţî, nevrênd cu nicî un preţ şi condiţiune a preda armele.

In rĕspunsul, ce am dat în broşura tipărită în Tipografia Archidiecesană în 1890 comitelui Teleki, am arĕtat cum din acest ţinut precum şi din ţinutul dintre Târnava mare şi Mureş până unde s'a întins prefectura Blaşiului, au fost scăpaţî toţî proprietarii ungurî nobilî şi nenobilî. Cine vré să cunóscă adevĕrul, caute acea broşură şi vadă.

(Va urma).

[1]) Nu pot spune cert, că a fost, atât, mai puţin, séu mai mult. — *Aut.*

captivat în înțelesul strîns al cuvêntului inimile tuturor asistenților, carĭ dela început până la sfîrșit l'au ascultat cu cea mai încordată atențiune.

D-sa și-a început conferența prin a arăta avêntul spre cultură și progres al poporului român; trecù apoi la rolul, ce în tóte timpurile l'a avut femeia în avêntul popórelor și aci conferențiarul cità cuvintele mai multor somitățĭ din istoria lumei pentru de-a proba marea influință, ce femeia o esercită asupra caracterului individilor și a popórelor. Aduse ca esemplu mulțime de figurĭ ilustre din istoria diferitelor popóre, ér după acésta venì la istoria nóstră națională, presentând o oglindă plină de farmec a atâtor caractere marĭ, bărbațĭ și femei, ce ilustréză istoria națională a poporului român. Aci conferențiarul a fost la culme. Ne vorbì cu atâta claritate și entusiasm, cu atâta simț și avênt poetic, încât ascultătorii înși-șĭ se simțiau răpițĭ de însuflețirea conferențiarului, ale căruia cuvinte le sorbiau cu nesaț.

Conferența se termină printr'un apel avêntat la adresa femeilor, carĭ și erau representate la conferență printr'un numĕr fórte frumos de dómne și domnișóre. Suntem sigurĭ, că toțĭ câțĭ au asistat la interesanta conferență a d-lui Popea, s'au depărtat la culme mulțămițĭ. Nu ne îndoim, că și conferențele viitóre, ce se vor ține în fiă-care Duminecă până la Crăciun, vor fi fórte interesante. De dorit este numai, ca publicul nostru sĕ și profite de aceste momente de distracțiune folositóre și edificatóre, asistând la conferențele viitóre în numĕr cât se póte de mare.

După cum aflăm, Dumineca viitóre va ține conferență d-l profesor *Dr. Valeriu Bramsce*. D-sa va vorbi despre *formarea mitului.*

Adunarea Reuniunei fem. rom.

pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Brașov și Săcele.

Brașov, 2 Dec. v. 1896.

Sâmbătă, în dina S.-lui Andreiŭ, șĭ-a ținut *„Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Brașov și Săcele“* adunarea sa generală în sala festivă a gimnasiului nostru sub presidiul D-nei M. *Popea.*

Ca de regulă, așa și cu ocasiunea acésta, puține dame au luat parte la acéstă adunare generală. Afară de damele din Comitet, carĭ sunt: M. Popea preș., E. Arion vice-preș., O. Bidu, M. Mutean, V. Vlaicu, E. Mocan, M. Belu, E. Sfetea, E. Bogdan, M. Lupan și E. Săbădean, mai erau de față vre-o 20 membre.

După deschiderea ședinței, secretarul Reuniunei Dr. Ios. Blaga cetesce raportul general despre activitatea Comitetului în decursul acestui an. In raport se arată, că Reuniunea are 26 membre fundatóre și 6 membri fundatorĭ, din Brașov sunt 14 și din Săcele 12 membre fundatóre, ér membre ordinare: 117, și adecă 92 din Brașov și 25 din Săcele, dintre carĭ însĕ șĭ-au plătit taxa numai 99... Fondul constă din 7001 fl. 33 cr., cu 475 fl. 36 cr. mai mult decât în anul trecut. Resultatul acesta e fórte îmbucurător, „décă“, cum dice d-na cassieră V. Vlaicu în raportul sĕu, „considerăm pedecile cele multe de tot feliul, ce stau în calea desvoltării materiale și morale a tuturor reuniunilor românescĭ de cultură și binefacere“. S'au ajutorat 19 vĕduve sĕrace; comitetul de acțiune din Săcele a trimis 15 fl., în anul acesta s'au făcut *3 membre fundatóre* și anume D-nele: *Eugenia Arion*, *Elena Mocan* și *Elena Dr. Blaga;* s'au revidat socotelile și starea cassei Reuniunii de către D-nele *E. Axentie*, *E. Arion* și *E. Moldovan*, aflându-le tóte în bună regulă; propunerea comitetului de-a se arangia în preséra anului nou în sala redutei orășenescĭ petrecerea cu dans obicĭnuită. Și în fine se arată pe larg principiile, de carĭ sunt conduse membrele din comitet, accentuându-se, că Reuniunile nu au sĕ-șĭ mărginéscă activitatea lor numai pe lângă colectarea de banĭ, ci au sĕ se valoreze în societate și ca factor social-cultural, căcĭ Reuniunile de femei au aceeașĭ importanță în societatea, în care esistă și funcționéză, pe care o are o femeiă în familiă, și decĭ cum e datóre femeia sĕ influințeze cu simțĕmintele ei gingașe în familiă, sunt datóre Reuniunile sĕ influințeze în societatea omenéscă și îndeosebĭ sĕ contribue adecă prin influința lor în a susținé buna armoniă iș înțelegere și în a da îndemn pentru o viéță socială și culturală în societatea, din care fac parte.

Partea acésta a raportului a dat ansă la o discusiune frumósă, la care au luat parte mai multe dómne, așa dnele: *E. Arion*, *E. Dr. Mureșianu*, *L. Bologa*, *S. Popovicĭ d-na presidentă și secretarul.*

Cu privire la arangiarea petrecerii în preséra anului nou, s'a primit propunerea comitetului, fiind și sala deja închiriată și fiind obicĭnuită pentru preséra anului nou. Audindu-se însĕ, că cealaltă Reuniune a femeilor române de aicĭ a proiectat arangiarea unei petrecerĭ în a treia di de Crăciun, adecă cu 3 dile înainte de anul nou, se decide a se ruga Comitetul Reuniunii surorĭ, ca sĕ pună un alt termin pentru petrecerea, ce are de gând a arangia.

Celelalte părțĭ ale raportului se iau spre sciință.

Pentru revidarea socotelilor și cassei la sfîrșitul anului se alege o comisiune constătătóre din dómnele: L. Bologa, A. Petrescu, éră pentru verificarea procesului verbal: Elena Voina și Maria Burduloiu.

După ce se statoresce și primesce și budgetul anului viitor, ședința se ridică.

X.

Suntem rugațĭ a da loc declarațiunii de mai jos a unui numĕr însemnat de tinerĭ universitarĭ românĭ, membrii ai societății „Petru Maior“ din Budapesta:

DECLARAȚIUNE.

In numĕrul sĕu din 3 Dec. n. publică „Tribuna“ o corespondență anonimă din Budapesta, în care între altele se susțin și următórele referitoriu la societatea „Petru Maior“:

„In soietatea „Petru Maior“ la început a domnit o fatală desbinare și spirit de partid. Președintele R. Cupariu, a fost atăcat într'un ton neobicĭnuit la noi până astădĭ, numai pentru aceea, că scrie în foile catolice... Au urmat intrigĭ, vătămărĭ adâncĭ și scene urîte, carĭ dovedesc un spirit rĕu de tot.... Dér e mai bine a arunca vĕlul uitării peste tóte.“

Am așteptat o sĕptĕmână întreagă, ca asertiunile aceste sĕ fiă rectificate din partea redacț. „Tribunei“, cu atât mai mult, că pe cale privată a fost învitată de presidentul actual al societății sĕ publice o desmințire.

Neîntêmplându-se acésta însĕ până adĭ, subscrișii ne vedem necesitațĭ, ca în interesul societății „P. M.“ și al adevĕrului sĕ declarăm următórele:

Asertiunile din corespondența „Tribunei“ sunt false și tendențióse cu scopul vĕdit de a ne discredita societatea înainte publicului român.

Domnul R. Cupariu. care a fost trei sĕptămânĭ presidentul societății „P. M.“ a trebuit sĕ se retragă din motiv, că nu întrunea nicĭ măcar aproximativ calitățile necesare și indispensabile unui president.

1. Nu-șĭ cunoscea în mĕsură recerută limba maternă.

2. Periclita esistența societăiți, fiind colaborator intern la fóia politică „Magyar Állam“.

3. Nu cunoscea regulamentul și statutele societății.

D-l R. Cupariu afară de acestea a trebuit sĕ se retragă și din motivul, că a fost incapabil de așĭ constitui un comitet și comisie literară, organele esecutive ale societății, și anume pentru-că membrii, carĭ ar fi fost chemațĭ sĕ conducă agendele societății, n'au voit sĕ ia angajament sub presidenția D-niei sale.

D-l R. Cupariu a ajuns președinte numai folosindu-se de neorientarea noviților, pe carĭ i-a succes *cumva* a și-ĭ face aderențĭ ne cunoscêndu-l mai de-aprópe.

Acésta-i adevĕrata și trista stare a lucrurilor, care o dovedim si cu procesele verbale ale ședințelor societății. Frasele: „intrigĭ“, „vătămărĭ adâncĭ“, „scene urîte“, „spirit de partid“ etc., precum și bănuiala, că s'au făcut chestiunĭ de confesiune *le respingem cu dispreț.*

Inainte de a încheia ne vedem silițĭ a ne esprima regretele față de procedura „Tribunei,“ care pe lângă tótă rugarea actualului president al societății de a nu da publicității chestiunĭ interne de ale societății, înainte de a fi confirmat adevĕrul lor în mod oficios — totușĭ a făcut'o.

Pe viitor cerem mai multă conștientiositate și bună-voință față de afacerile societățți nóstre.

B.-Pesta, în 10 Dec. 1896.

Dintre membrii aflătorĭ în Pesta:

Tit Mălaiŭ, Ilarie Chendi stud. phil., Ion Pascu st. iur., Victor Onișor stud. în drept., A. G. Vlad stud. iur., George Macelariu stud. iur., Victor Pesteanu stud. med., Dumitru Lupan stud. phil., Nicolae Ionescu stud. iur., Axente Banciu, Vasilie Virgil Moisil stud. med. univ., N. Sulica Staticiu stud. philos., Nicolae Stanciu stud. tehnic, August Straitiariu stud. iur., Aurel Popescu stud. în drept., Victor Mandea stud. technic. Paul Chimbir stud. med., Aureliu Cioban stud. iur., Simeon Păcurariu stud. med., Roman Rudneanu stud. med., Aurel Florea stud. în drept., Nicolae Petroviciu stud. iur., Octavian Vasu stud. în drept., Iuliu L. Aranyosi stud. iur., Ilie Ganea stud. med.

Convocare.

Societatea de lectură română din Clușiu în *20 Decemvre* st. n. a. c. 3 óre p. m. va ține *adunarea generală órdinară*, la care prin acésta sunt învitațĭ toțĭ membrii.

Din ședința comitetului ținută în Clușiu la 29 Nov. st. n. 1896.

Alesiu Popp, director. **Dr. Georgiu Ilea.** secretar.

„Creațiunea“ de Haydn.

(Concertul Reuniunei de cântărĭ săsescĭ).

Revenim adĭ mai pe larg asupra esecutării măreţului oratoriu al renumitului compositor din vechiul period clasic, Haydn.

Cumcă în adevĕr musica este arta, care cu farmecul ei deesc ne ridică în sferele cele mai înalte ale simțirei și ale gândirei poțĭ vedé și te poțĭ convinge pe deplin, numai asistând la producțiunea unei opere grandióse și geniale cum este „Creațiunea“ lui Haydn.

Firesce, că tot efectul ei, tótă măreția puternicei construcțiunĭ de tonurĭ și de acordurĭ va atêrna întotdéuna și dela dibăcia și hărnicia corului și a orchestrei precum și dela talentul și zelul dirigentului lor. Spre onórea Reuniunei de cântări săsescĭ putem dice, că impresiunea ce am primit'o dela prima producțiune de Joi, este, că s'a satisfăcut în amêndouĕ direcțiunile: cântăreții și musicanții au interpretat cu simț și pricepere înaltele gândirĭ și simțirĭ ale poetului musical, ale laureatului compositor, care a scris acea operă aprópe c'un secol mai înainte.

In „Creațiune“ se oglindesce sufletul cel mare al genialului ei compositor. El a trebuit sĕ simță și sĕ se pĕtrundă mai mult, decât sute și mii alțĭ muritorĭ de ceea ce noi numim grandeța naturei și mărirea lui Dumnedeu; el a trebuit sĕ aibă un înțeles mai adênc decât sute și mii alții pentru ceea ce va sĕ dică omul, cu chipul și asemĕnarea lui Dumnedeu, și pentru ceea ce va sĕ însemne iubirea ce légă cerul și pămêntul.

Deja începutul acestei compoziții, pe care o introduce atât de admirabil uvertura, prin înfățișarea chaosului, din care ziditorul a făcut Universul și tot ce viețuesce în el, î-țĭ produce aceea emoțiune de care escĭ cuprins orĭ de câte orĭ stai în fața unei opere marĭ înălțătóre. Este mărețul și impunĕtorul moment, când, îndată la început, după recitativul lui Raphael, care vorbesce de întunerecul adânc ce domnea, corul face sĕ planeze spiritul lui Dumnedeu pe suprafața apelor și când la porunca Creatorului *„lumină s'a făcut“*. Par că ai simți și ai vedé victoria ceréscă asupra întunerecului, lumina dumnedéescă, simbolul liberării de cătușele morței, al vieței de vecĭ.

Nu se putea ca acest cutreerător moment al măreţului tablou musical sĕ fiă mai bine interpretat, decât a fost de către cor și orchestră. Dér aicĭ eram încă numai la început. In partea întâiu, ca și în celelalte două următóre, corului i s'a dat prilegiu de-a cânta lauda lui Dumnedeu și a creațiunilor sale într'un mod ce trebuia sĕ stórcă cea mai mare mulțămire și recunoscință în auditor. Așa a fost cu deosebire corul „Die Himmel erzählen die Ehre Gottes“ din partea I, apoi corurile din partea 2-a: „Der Herr ist gross — und ewig bleibt sein Ruhm“, și „Vollendet ist das grosse Werk“, și chorul final din partea a treia.

Nu mai puțin laudabilă, ba chiar sublimă a fost orchestra, care șĭ-a resolvat problema ei destul de grea, cum nicĭ compositorul nu putea sĕ doréscă mai mult, când la acompaniarea recitativului „Da tobten brausend heftige Stürme“ și a recitativului „Gleich öffnet sich der Erde Schoss“ a sciut sĕ imiteze așa de bine natura în sensul compoziției.

Soliștii la rêndul lor au căutat sĕ satisfacă greului lor rol cu multă pricepere și cu mult zel. D-ra Ida *Hiemesch* (sopran) a ocupat și de astădată locul întâiu între soliștĭ, admirabil a cântat mai ales aria d-la începutul părții a doua cu variațiunea: „Und Liebe girrt das zarte Taubenpaar“. D-ra Frieda *Schnell* are un sopran de un timbru fórte plăcut și cântă cu mulț simț. Acésta s'a vĕdut din modul cum a interpretat fericirea Evei în gingașul duet Adam și Eva din partea a 3-a fiind fórte brav susținută de baritonul Fritz *Stenner* (Adam). Domnii Gustav *Eitel* (bas) și Adolf *Orendi* (tenor) au cântat cu muită dibăciă și pricepere recitativele și ariile grele ale lui Raphael și Uriel.

Cea mai mare laudă se convine însĕ dirigentului Reuniunei de cântărĭ *Rudolf Lassel* care pe lângă talentul și simțul sĕu fin musical a trebuit se desfășure o muncă uriașă. Numai unul care a fost de față și a vĕdut ce s'a prestat în acea séră, póte sĕ înțelégă cât de mult a atârnat tot succesul dela dibăcia și energia conducĕtorului. Fiind acest succes atât de frumos, nu putem decât sĕ felicităm pe dirigente și pe Reuniunea săséscă pentru producțiunea „Creațiunei“ lui Haydn, care ierĭ s'a dat a doua óră și precum audim se va produce și a treia óră.

NECROLOG. **Franz Stenuer**, privatier, fost diarist, a rĕposat Vinerĭ în 11 Decemvre a. c. în Brașov, în etate de 43 de anĭ.

DIVERSE.

O nouă statistică. Statisticianii, după ce au calculat cât timp i-ar trebui unui purece ca sĕ facă înconjurul lumei, s'au ocupat sĕ facă alte socotelĭ și mai stranii. Ei au calculat drumul pe care-l parcurge ochiul cetitorului. Étă ce dic ei: Ochii unui om, care ar avé răbdarea sĕ cetéscă un jurnal dela început până la sfârșitul paginei din urmă, fără sĕ sară o liniă măcar, fac un drum de 800—1000 de metri. Cine cetesce un roman de o lungime mijlocie, face cu ochii un drum lung de 1800 metri. Dér ceea ce mai curios e, că individul, care ar ceti biblia din scórță în scórță ar face un drum cam de 12 chilometri. Statisticianii, însĕ, nu s'au oprit aci. Ei au calculat, că omul, care trăesce un numĕr mijlociu de anĭ, cetesce, până la mórtea sa, 3—400 chilometri de literatură.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Bursa de Bucuresci

din 10 Decemvre n. 1896.

Valori	Do-bênda.	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.- Oct.	101 1/2
Renta amortisabilă	5%	„ „	99.1/4
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	100.—
„ „ din 1893	5%	„ „	100.—
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	95 3/4
„ „ (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	88.3/4
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	88.5/8
„ „ (Imp. de 274 m. 1890	4%	„ „	88.3/4
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	88.5/8
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	88 5/8
„ „ (Im. de 90 mil. 1896	4%	„ „	86.3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	101 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	289.—
Oblig. comunei Bucuresci 1883	5%	Ian.--Iul.	97.1/4
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	— —
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	96 1/4
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	93 1/2
„ „ urbane Bucuresci	6%	„ „	—.—
„ „ „ „	5%	„ „	94.1/2
„ „ „ Iaşĭ . .	5%	„ „	91.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	1855.
Banca agricolă	500	150 v.	224.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	453.—
Naţionala de asig. ult. div. 48 lei	200	„ „	489.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	310.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	208.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	115.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	100.	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	„ „	—.—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 „	1000	„ „	—.—
Societ. p. const. de Tramways	20	„ „	—.—
20 francĭ aur			—.—

SCOMPTURĬ:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4 1/2%
Casa de Depunerĭ	5 1/2	Berlin	5%
Londra	4%	Belgia	3%
Viena	4.—	Elveţia	4 1/2

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 24 Noemvre de 7126 capete, la 25 Nov. au intrat 192 capete şi au eşit 361 capete rĕmânênd la 26 Nov. un numĕr de 6957 capete.

Se notéză marfa: unguréscă veche grea dela —.53 cr. până la —.55 cr. marfă unguréscă tineră grea dela —.— cr., până la —.— cr., de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. uşóră dela —.51 cr. până la — 52 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	122.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.10
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.30
Imprum. ung. cu premii . . .	151.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	—.—
Renta de aur austr.	122.70
Losurĭ din 1860	143.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	935 —
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	407.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	369.25
Napoleondorĭ	9.51
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.95
London vista	120.—
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.80
Note italiene	45 40

Cursul pieţei Braşov.

Din 14 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.42	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.		Stațiunea		Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8 05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8 34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clujiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs.	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	Tr. pers.	6.45
9.06	11.10 11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.35 4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5 39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uiuóra . . .		Teiuş Arad Budapest	2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9 09		Blaşiu . . .		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş . . .			10.55		10.48	12.45
3 04		4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighişóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Haşfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5 34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apaţa . . .		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6 33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2.19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiş . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal .		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón		Stațiunea		Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoş . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4.12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriş—Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.	Stațiunea	tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt			Stațiunea		tren mixt	Tren mixt	tren de person	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12 57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marţa şi Vinerea		8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Braşov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zêrneştĭ	6.20	12.05	

Mureş-Ludoş — Bistriţa

	Numai Luni a comunică	N. Marţa comunică	Stațiunea	Circulă numai Marţa		Numai Vinerea circulă
4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş . . .	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Ţagu-Budatelic . . .		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8.33	3.02		Lechinţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş . . .		2.01	6.52
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	5 55

Arad — Timişóra

				Stațiunea				
6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5 42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6.36	8.46

Sighişóra—Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuedraţi cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.